

3. marta 2024.

Prof. dr Veselin Vukotić, idejni tvorac i voditelj

IDEJE I KARAKTER

Ljetnji semestar 2023/24. god
I, II i III godina osnovnih studija UDG

Tema projekta „Ideje i karakter“ za ljetnji semestar studijske 2023/24. godine je:

Od Rada Tomova do Njegoša

Ciklus „Ideje i karakter“ u ljetnjem semestru 2023/24. se organizuje na temu „**Od Rada Tomova do Njegoša**“. Odnosno, od njegušskog pastira do vječno slavnog Vladike!

Njegoš i njegovo djelo je istorijska tradicija na kojoj počiva naš Univerzitet!... Vjerujem da ste svi zapazili Njegoševu bistu koju smo unijeli prije mjesec dana (januar 2024), Njegošev hol. U himni UDG-a je stih: „Sa Lovćena slavu pij“, u Almanahu je pjesma „Noć skuplja vijeka“, Njegoševa slika – umjetničko djelo našeg profesora Miluna Lutovca je u AS-u, na ulazu u Univerzitet je program proslave 200 godina rođenja Njegoša, koji smo organizovali. I u tom kontekstu ja održavanje prvog, Rektorovog časa novoupisanoj generaciji UDG-a 4. jula na vrhu Lovćena, ispred Njegoša! Tekst tog govora imate na zidu u Njegoševom holu. U okviru Projekta „1 na 1“ imali smo više razgovora na temu Njegoša, a Rektor je držao predavanje svim profesorima i studentima 2018. godine na temu: „Od Luče do Vijenca“... Veliki broj diplomskih i magistarskih radova, rasprava u okviru pojedinačnih fakulteta...

Da li razumijete zbog čega smo toliko Rada Tomova, odnosno Njegoša ugradili u temelje ove institucije, više nego bilo koja institucija u Crnoj Gori?

Da li u misiji UDG-a, u motou UDG-a, u Almanahu UDG-a, u modelu studija UDG $S=z \cdot i^2$, u ideji „Čas kao umjetničko djelo“ prepoznajete tragove poruka Njegoševih ideja?

Da li je onda za očekivati i da naši studenti, studenti UDG-a, dobro razumiju Njegoša i Njegoševo djelo? Zar neko smije sebi dozvoliti da završi UDG, a da se još dublje ne upozna sa Radem Tomovim, odnosno Njegošem? Zar to znanje o Njegošu nije dio kulture i vaspitanja svakog našeg studenta? Da li se osjećate srećnim da imamo takvog velikana, takvu istorijsku ličnost, na koju se možemo istorijski nasloniti?

Da li je autentičnost Crne Gore više i potpunije došla do izražaja nego kod Njegoša i Njegoševog djela?... Da li i Ti iz autentičnosti Njegoša vučeš i svoju autentičnost?...

Svaka grupa treba da prikaže neku misao, poruku, događaj... iz Njegoševog života i djela. Prije toga, prije izbora teme vaše prezentacije, poželjno je da ponovo pročitate „Luču mikrokozmu“, „Gorski vijenac“, „Noć skuplja vijeka“...

Isto tako, šaljem vam i moje obraćanje Njegošu kada smo unijeli njegovu bistu, kao i jedan od mnogih mojih razgovora sa Njegošem... Šaljem i tekst prvog predavanja 4. jula na vrhu Lovćena... Možda vam mogu isprovocirati neku ideju... Ipak, svaki stih iz Njegoševog djela može biti tema za prezentaciju.

Očekujem da ćete, kao i do sada, ovoj prezentaciji pristupiti **ozbiljno i odgovorno**, a nadasve **mladalački maštovito i daleko od uobičajenog!**

Ipak ste vi studenti UDG-a – **autentične osobe!**

Pozdrav,

Prof. dr Veselin Vukotić

Idejni nosilac i rukovodilac projekta „Ideje i karakter“

PRILOZI

Prilog br. 1: Profesorovo obraćanje Njegošu povodom postavljanja njegove biste na UDG-u

Prof. dr Veselin Vukotić, rektor UDG-a

12. januara 2024.

Projekat „1:1“

Obraćanje Njegošu¹

Dobro došao Petre Petroviću na Tvoj i naš UDG!

Dobro došao na čas na kome saradnici sa UDG-a razgovaraju o duhu umjetnosti!

Vidim da ti prija boravak ovdje, među svojim. Svakog jula posjećivali smo te na vrhu Lovćena. I poruke koje si nam slao napisali smo i nalaze se u mog govoru na zidu preko puta Tebe. Preko puta tebe su i Tvoji preci Dinastije Petrović.

Vidio si, kad si juče ušao na UDG – poster proslave 200 godišnjice Tvog rođenja. Ovdje je,... na tom mjestu bila Tvoja umjetnička slika, koja će od danas biti u našem Amfiteatru umjetnosti (AS),... a pored nje sada pored Tebe su Tvoje mudrosti iz „Luče“ i „Vijenca“... Zapazio si da je i jedan stih naše himne, himne UDG-a: „*sa Lovćena slavu pij*“, takođe obraćanje Tebi! Posvetili smo ti ovaj dio Univerziteta: **Njegošev hol!**

U Almanahu, toj svetoj knjizi UDG-a, kao jednom od naših duhovnih izvorišta je i Tvoja pjesma: „*Noć skuplja vijeka*“... To Tvoje jedino djelo koje nijesi pisao maštom, već čulima.

Ti si istorijski korijen našeg Univerziteta!... Ali Tvoje mudre misli svojom svjetlošću i svetošću obasjavaju put UDG-a u budućnost. Ovi mladi ljudi i svi studenti Ti obećavaju da će do kraja života nositi **vječnu zublju Tvojih mudrosti** i da će sa njima čuvati vječnost Tvoje i naše Crne Gore!... **Dobro došao u „duhovnu oazu“ Crne Gore!** Dobro došao među Tvoju decu – **pomiluj** ih katkada, ohrabri ih da istraju u gradnji ove, od danas, od Tvog dolaska, **Svete kuće**.

Ali, Vladiko oni su mladi, pa znaju ponekad da zaborave **ko su i od koga su...** Zato ih i očinski ponekad „pokaraj“: ponovi im Tvoju poruku „*Čašu meda još niko ne popi, što je s čašom žuči ne zagri!*“... „*Čašu ljubavi prema Crnoj Gori još niko ne popi, da je čašom jeda ne zamrči!*“... To si nam poručio Tvojim „Vijencem“ i tim porukama ohrabri ove mlade ljude da **pune čašu ljubavi prema Crnoj Gori i danas, kada neki kažu da nije naša!...** **Dobro došao presvjetli na UDG!!!**

¹ Obraćanje Prof. dr Veselina Vukotića, rektora UDG-a povodom „ustoličenja“ Njegoša u Njegoševom holu, 12. januara 2024. godine u okviru Projekta „1:1“

Prilog br. 2: Prvo predavanje Rektora na Lovćenu novoupisanoj generaciji studenata i studentkinja UDG

04. jul - DAN SLOBODE NA UDG

Koleginice i kolege,
Ponosni judidžijevci,
Deseta generaciju,

Ko je ovo?

Da li se pitate: Kako je prije 200 godina u ovoj pustari Njegoš postao Njegoš? Nije bilo telefona, TV, automobila, interneta, bilo čega bez čega danas ne možmo zamisliti naš život.

Kako je u takvim uslovima napisao "Luču mikrokozmu"? Kako je naučio 4 strana jezika? Zapitajte sebe koliko ih vi danas znate?

Iz kakvog života je potekla takva misao?

Zašto je pjesma "Noć skuplja vijeka" možda najbolje objašnjenje Njegoša!
Ovo je čovjek koji je volio - imao srce! Veliko srce! Lavlje srce!

Da li se pitate zašto je Njegoš ovako spustio glavu? Ja to ne mogu shvatiti!
Čita knjgu!

Koju knjigu, što mislite, čita Njegoš?

Oktoih! Prvu knjigu 1494?

Koja je adresa UDG-a?

Mi smo ul. Oktoih br. 1. Mi smo prvi univerzitet u nezavisnoj Crnoj Gori!

Njegova knjiga je bila nebo! Nebeska knjiga! Misao koja je izlazila iz srca, pa tek onda iz mozga je jahala na iskri svjetlosti i na njoj išla u kosmos!

Ko je bio Njegoš?

Ako naslutite - možda ćete do kraja studija odgovoriti sebi na pitanje: Koje poruke vam šalje Njegoš?

Ko je stvorio Njegoša?

OKTOIH!

Kako to da je Oktoih stvorio Njegoša?

Kako to da je knjiga stvorila Crnu Goru, ne samo sablja i jatagan?

Da li će knjiga sačuvati Crnu Goru?

Na vrhu smo Crne Gore, vrhu slavnog Lovćena!

Na vrhu smo duhovne Crne Gore – ovdje ispred Njegoša!

Da ste lako istrčali do vrha?

Osjetili ste da se do vrha teško stiže! Svi ste se oznojili i zadihali! Ponoeko i zacrvenio, bilo od umora, bilo zbog toga što je danas ovdje prvi put!

Ali, nikada ne zaboravite, na vrhu se još teže ostaje!

Ovdje duvaju vjetrovi i biju gromovi!

Uz to, na svakom vrhu je malo mjesta – a mnogi kao i vi hoće na vrh!

Ali ko na vrhu i malo stoji, vidi bolje nego onaj ispod vrha!

I to Vam je **prva lekcija** koju kao studenti UDG treba da shvatite!

„Težite vrhu i stalno osvajate vrhove! Sa vrhova vidite dalje!“

Druga lekcija je da samo muka i nevolja tjeraju čovjeka da se usavršava da stalno uči, da se moralno uzdiže! Samo sa mukom i trudom, samo napornim treningom, nešto se u životu postiže!

Njegoš nam kaže:

„Bez muke se sablja ne sakova, bez muke se pjesma ne ispoja.“

U dobru je lako dobar biti, na muci se poznaju junaci!

Vi ste od danas studenti UDG-a! Studenti u vremenu globalizacije! U svijetu od 7 milijardi ljudi i oko 350 miliona studenata.

Ta konkurencija koju nosi globalizacija je nova muka, novi izazov, nova prijetnja, nova nužda za sve nas.

Ali Njegoš nam kaže:

**„Nove nužde (moje) rađu nove sile (u meni),
dještvoja (moja) naprežu duhove (moj duh),
Udar (nevolja) nađe iskru u kamenu (u meni),
bez njega bi u kam (u meni) očajala!“**

Bez te muke i nevolje ne bi znali da u nama postoji ta iskra!
Ili, kako naš narod kaže: "Ne daj Bože, što se izdržati može!"

Zato, ne plašite se teškoća. Prihvatajte izazove, rizike, nepoznato, neizvjesno – da bi tako upoznali sebe! Da bi saznali kolika je prikrivena stvaralačka moć u vama... A ta stvaralačka moć postoji u svakom od vas. Istina, kod nekih je duboko zakopana, pa treba puno strpljenja da se do te moći dođe.

A ukoliko poznajete sebe – možete upoznati i druge ljude! U životu je, nikada ne zaboravite, važno čitati ljude, koliko je važno i čitati knjige!

Ali nam Njegoš kaže da čitanje ni sebe, ni drugoga nije lako: „**Čovjek čojku, najveća je tajna!**“

Treća lekcija je da nam u životu treba i puno sreće!

„Sreća prati hrabre, govorili su Rimljani!“

Njegoš kaže: „**Junaku se (meni) češće puta hoće, vedro nebo nasmijati grohotom!**“

Junaku se često nasmije sreća! Ali samo junaku... Onome koji smjelo ide naprijed... Stvaraocu...

Otuda i treća lekcija je da u životu budete **hrabri!** Da imate **petlju!** Da imate snage i duha da život uzmete u svoje ruke! Kukavice nikada nijesu svile svoje gnijezdo! Žive i izliježu piliće u tuđem gnijezdu! Majkovići i Tatovići neće daleko stići - možda do vrha jorgan planine u sobi roditeljske kuće! Mi na UDG počinjemo studije sa vrha Lovćena, a gledamo na Mon Blan - vrh Evrope i pripremamo se za vrh Himalaja - vrh svijeta... **Ništa nije u životu moguće kao ono što nam izgleda nemoguće!**

Nikad ne zaboravite: **„Strah životu (mojem), kalja obraz (meni) često!“**

Četvrta lekcija je da se ne plašite da pokušavate da nešto novo uradite, da se ne plašite neuspjeha, da se ne plašite grešaka... Greške su normalan put ka uspjehu!

**„Čašu meda još niko ne popi (pa ni ja),
Da je čašom žuči, ne zagrči (kao ja)!“**

Ali u ustima nakon popijene čaše meda uvijek ostaje ukus i osjećaj slasti, gorčina se zaboravlja!

Zar uspjeh da ste danas postali student UDG već nije prekrilo veo zaborava one treme, nesanice ispred pismenih, nervozu zbog loše ocjene iz matematike, fizike, maternjeg...

Poruka je da niko nije savršen i da niko nije bezgrešan. "**Sve što je ljudski, nije mi strano!**", rekao je jedan slavni pisac. A zar to isto nije poručio i Njegoš kroz pjesmu "**Noć skuplja vijeka**"?!

Peta lekcija je da budete ljudi! Da svako od Vas bude čovjek! Dobar čovjek! Istinoljubiv čovjek! Stamen čovjek! Pouzdan prijatelj! Vjeran drug!

Da se družite, pomažete jedni drugima! Da ste solidarni!

Da razvijate zajedništvo studenata UDG-a!

Da stalno imate a umu Kantovo načelo:

„Ne uradi drugom ono što ne bi želio da on uradi tebi!“

Što bi rekao Marko Miljanov: **„Junak čojku, konja vodi!“**

Maksim Gorki: **„Čovjek- to zvuči gordo!“**

Budi čovjek! Persona! Ličnost!... Na tome najviše insistira UDG i po tome smo drugačiji od svih... Nijeste Vi broj! Vi ste student, ličnost sa imenom i prezimenom!

Svako od Vas je naslednik duha ovog Lovćenskog vrha gdje smo danas!
Svako u sebi ima neki talenat. UDG vam pomaže da otkrijete tu iskru u sebi!

Stoga ne dozvolite da Vas neko podcjenjuje, odnosno kako Vuk Mandušić reče u „Gorskom vijencu“, a povodom optužbi i klevete vladike Danila od strane Turaka: **„Čuvaj mu obraz, kao on tebi Vladika!“**... Imajte dostojanstvo i ponos u životu! Ljubite **istinu i ne zaboravljajte ljude** koji su vam u životu **pomogli!**

Šesta lekcija je da su sve ove lekcije **Vaša zakletva**, ovdje, pred našom slavnom Crnogorskom istorijom i pred Njegošem, kako ćete se ponašati na UDG-u, kako ćete sticati nova znanja i sposobnosti, kako ćete razvijati sebe!

Time ste dali zakletvu da ćete poštovati i **Almanah studija** na UDG-u!
Brzo ćemo vidjeti:

„Ko je vjera a ko nevjera“,
Ko se mrči a kovati neće,
Ko se upiše, a studirati neće!“

Na UDG niko nema pravo na nerad i na neuspjeh!
Ako takvih i bude - brzo ćemo se rastajati!
UDG je univerzitet **uspješnih, kreativnih i odgovornih!**

Sedma lekcija je budite radoznali! Budite preduzetni! **Probudite** svoj **duh** na UDG-u! Imajte ambiciju! Imajte viziju!

I Njegoš i ova planina Lovćen vam kažu: **"U životu nišante Mjesec! Iako promašite, ostajete među zvijezdama!"**

Da ste nam dobrodošli - nove zvijezde UDG-a.

Živjeli i sa srećom i nafakom na UDG!

Prilog br. 3: Profesorov razgovor sa Njegošem

Prof. dr Veselin Vukotić, rektor UDG

Tako mi je govorio Petar Petrović

Njegoš mi je rekao: „Pametni su ovi mladi ljudi!... Samo strpljivo sa njima... Crnogorci za sve imaju vremena sem da čekaju... Uvijek sam se čudio kada sam sa Njeguša išao na Cetinje i prolazio pored mjesta koje se zove Čekanje – put ka Čevu... da nikog nikad nijesam vidio da čeka... Nama Crnogorcima sve pripada „**sada i odmah**“... pa i **znanje**... Hoće odmah sve da znaju... to znam po sebi... kad su mi rekli da sam teško bolestan, da su mi dani odbrojani, pokušao sam sve da ubrzam... I pisanje... Imao sam ideju da napišem „*Luču Makrokozmu*“, nešto kao Luča kosmosa... Luču koja sija ne samo od nas i iz nas, već od početaka... Od iskona.. Od prvih Božijih načela i principa... Ne stigoh... Ali posle nekoliko dana ovdje kod vas, osjećam se kao na Orlovom kršu... Možda ćemo zajedno Profespre, sa ovim orlovima i orlicama nešto sazdati... Drugaćiji ste... Vremenski voz... Hodogram... Tražite vezu sa početkom... naša veza sa početkom, **sa nastankom nastanka**, kako Ti reče onog dana, je naš duh... **Naš duh kao silina životne snage u nama**... Ona Luča mikrokozma nije ništa drugo do isijavanje našeg duha prema drugim ljudima, prema kosmosu, prema makrokozmi... Dok sam pisao Luču – osjetio sam kako mi duh dolazi negdje iz daljine, iz dalekih divljina... Putuje, kako mi se pretvaralo u mojoj predstavi, kao ono kada se jutarnja magla kreće i navlači na vrhove Lovćena, ali ubrzo se spušta i prekrije Njeguše... Svi vrhovi, čitava planina, Njeguši, sve kuće, svi ljudi smo bili u magli... Ta magla nas je „duhovno ujedinila“... Još više me je jutarnje buđenje Sunca ubjeđivalo da naš **duh dolazi, negdje iz daleka**, da dolazi svima i da on gradi to **temeljno jedinstvo svijeta... Duh nas ujedinjuje!... Snaga duha je snaga jedinstva**... Pitali smo se kako duh ulazi u naše tijelo, u našu dušu... Rekli su mi da je to od Boga... I zaista kao dijete sam mislio, gledajući sa Njeguša vrhove Lovćena da je Bog negdje gore, da sjedi na tim vrhovima... Kada sam se popeo na vrh Lovćena – ne nađoh

Boga!... Mora da je s one strane mora... u Italiji!... Pođem u Italiju... Ne sretnem Boga... Mora da je u Rusiji... Pođem tamo... nema Boga... **Kako da sam Vladika, a nijesam vidio Boga?...** To me je pitanje mučilo i mučilo... Od ničega ne boli glava kao od razmišljanja... I riješih da iskušam Boga... „*Noć skuplja vijeka*“... I baš tada u strasnim trenucima kad čovjek doživljava epileptični napad– ugledah Svjetlost.... Ugledah Luču... „Ja sam Bog!“... Sunce!... I reci ovoj našoj đeci da **samo ljubav otkriva Boga, odnosno Božiji duh...** Taj Bog je Svjetlost!... Taj Bog je Sunce. **Sunce je svojim lučama u okeanskim dubinama stvorilo život...** I danas ga održava i kod biljaka, i kod životinja i kod ljudi... **Bez sunčeve svjetlosti nema života na planeti Zemlji...** Sunčeva svjetlost u nama stvara **životni duh**, kao što ga je stvorila u algama u okeanskim dubinama... Mi smo kao ljudi, čitao sam kod Darvina, a i Sima mi je o tome držao predavanje, kao i Ti Tvojim studentima, **taj životni elan osvijestili**, mada je jedan dio tog duha ostao izvan svijesti, na nivou nagona, instikata, iluzija, imaginacije... Dugo sam vjerovao da je ovaj **Sveti duh-razum**, racionalan duh, naš jedini vodič u životu. Da me samo racionalizam, **um vodi do Boga...** Sima mi je pomenuo nekog Bejkona, koji je prije 7-8 vjekova napisao: „Znanje je moć!“... Zato sam i kupovao i nabavljao različite knjige, ne samo romane i pjesme, već i puno filozofije, istorije, putovanja, biografija... Imao sam oko 1000 knjiga u svojoj biblioteci na Cetinju... U tom vremenu!... **Koliko ih vi danas imate?...** Dugo sam mislio da je naša snaga u „**svjesnom znanju**“, u onom znanju koje smo **dobili od drugih**, i za koje sada kažem **da je to moje!** Jeste moje „po korišćenju“ ali nije porijeklu!... Ja sam Vladika i misljah da mi sve što treba da znam, da sve to stičem od Boga – Bog će mi reći! Ali, vidjeh da mi to „**Božje znanje**“ nije dovoljno, da razumijem mnogo toga... Uz to upoznah Darvina... Zato rekoh da ja mom učitelju Bogu pomognem, što ću pored sebe imati jednog pametnog čovjeka, da mi koliko-toliko pomogne da nešto što me interesuje, pomogne da to shvatim... I rekoše mi da je Sima Milutinović, Srbin iz Srbije, najučeniji... A ja treba da imam najučenije... Ja sam Vladika, Gospodar Crne Gore... Ja sam do skoro mislio da sam **ja izabrao** Simu da mi bude učitelj... Međutim, danas mi se čini **da su mi ga poslali**, poslali su mi ga oni... I zbog njega, malo po malo, danas postah više njihov nego Tomov!... Sima je bio dobar učitelj... Volio sam ga... Odnekud mi je nabavio neke teške pjesme od Lukrecija, mislim da se knjiga zvala: „O prirodi.“ Shvatih odakle je Darvinu ideja... „**Ništa novo pod kapom nebeskom**“... Čitao sam i Bajrona... Najviše Stare Grčke filozofe... Ali, desi se ta noć skuplja vijeka... Shvatih da postojim... Da u meni ima nešto... Da nije sve u tuđem znanju u meni, nije sve u „korišćenju znanja“... Da li se zaista, najveći životni zaokreti **rađaju noću, kada se sunčeva svjetlost sakriva u Tvom duhu, u Tvojim svijesti, u Tvojim nagonima, u Tvojim instinktima, i snaga te sakrivene svjetlosti zasija u mojoj mašti, u mojoj imaginaciji, i mojoj intuiciji.** Negdje pročitah, ili mi je možda rekao Sima, pominjući tog pametnog Njemca Kanta, da ta sakrivena svjetlost ima moć transcendencije - a to je znači da me misao može odvesti iz ovog svijeta, da mogu prekoračiti granice ovog fizičkog svijeta i ući u neki drugi, natčulni svijet... I ranije sam se mučio sa shvatanjem transcendencije, dok sam čitao Homera i Hesioda!... Tek kad je povezah sa mojim „transcendentalnim životom na Zemlji“, kad sam

shvatio kako moje prekoračenje zemljanih granica, granice Njeguša, granice Cetinja, granice Italije... i tako me ta transcendencia dovede do Petrograda.

Tada osjetih da više nemam prostora za prekoračenje.... Petrograd je bio za mene kraj ovog svijeta... Ali mi nešto nije dalo da se **pomirim sa tom konačnošću**... Sjetih se Siminih riječi o Kantu, koji je rekao da **čovjek uvijek teži da gleda iznad sebe i pokušava da shvati što je iznad njega**... I to ne možeš naučiti iz knjiga – niko ne može da Ti kaže što je to iznad tebe... Moraš se sam popeti uz te stepenice... Da se penješ uz stepenice svoje **svijesti**, ali i **nesvijesti** – podsvjesnog! Nijesam mogao dugo da shvatim da u nama ima nešto nesvjesno, nešto što nije razumsko... Pa **Bog, Božje znanje, Božji razum nas je stvorio**... Ali, život nekad pošalje neobična pitanja na koja ne možemo odgovoriti znanjem, razumom... Taj zametak sumnje osjetio sam na Podlovcenskim livadama dok sam čuvao ovce. Pitao sam se: **Zašto sam ja stvoren?... Što je smisao mog rođenja?... Što je smisao života ovaca koje su pasle pored mene?... Što je smisao mog ovčarskog psa Garova, sem ako nije da prijateljuje sam mnom?... Pitao sam se zašto su Crnogorci lijeni?... Zašto su hrabri?... Odakle smo?... Ko smo?... Kuda idemo?... Što je tamo gore na nebu?... Što nam kriju oblaci?... Zašto je stric Petar pisao one poslanice Crnogorcima?...** Bukti mi glava od ovih pitanja, tražim odgovore... U sebi i iz sebe... **Provodim sate i sate noću u osami na Orlovom kršu**... Zašto mi se čini da na Orlovom kršu dobijam toliko ideja za odgovore na moja pitanja: **Orao brzo misli i duboko iz visine gleda!**... I izgleda da **to preko krša** na kojem se orao odmori prenese i na mene dok sjedim tamo... Ideje mi se miješaju,... slike se nižu,... duh treperi... Hoću da „puknem“ iznutra... Naduo mi se duh... Pobjegoh Simi u Stanjeviće... Neki prijatelj mi donese crmničko vino - više za dušu, vino – duhovna hrana. Uzeh pero i bumagu... Dvadeset i jedan dan, bio sam u **ekstazi**, peo se stepenicama u **transcedentni svijet** – prilazio onom nesvjesnom, onom što vi danas pogrešno nazivate **iracionalnim**... Ekstaza je, ko zna šta probudila i pokrenula u meni... Mozak mi je u slikama, predstavama, događajima, u snovima... **Osjećam sebe**... Vino mi otvara **vrata od percepcije** – vrata jednog svijeta kojeg do tada nijesam vidio... Za svakoga je taj svijet lažan – za mene je to bila i ostala **najrealnija realnost**... Sve to što sam vidio i osjetio u tom mom novom svijetu zapisano je u Luči!... Luča je svjedočanstvo mog života u toj **iluzornoj stvarnosti**... Zbog toga mnogi misle da je Luča laž – da to nije istinski svijet – zato je ne čitaju!... Crnogorac ne voli, čak proklinje tuđu laž – ali voli i obožava svoju... Ali sam Te negdje slušao Profesore da si pominjao nekog Ničea koji je, kako sam te shvatio, rekao **da iluzije životu služe bolje od bilo kakve „istine“**, da istina ne bi mogla biti bilo što do „**ustoličena iluzija**“... Pitaj tog Ničea da li ovo znači „**da je laž Božja, a ne istina**“... Pametan je bio taj Niče i žao mi je što ga nijesam mogao čitati. Rođen je 5-6 godina prije moje fizičke smrti... Jer ja sam živ... Živ sam baš zahvaljujući tim mojim iluzijama, „**lažima**“ u Luči... Čitavog života jurimo za svjesnim, a pamte nas, ostajemo u životu zahvaljujući samo onome što je stvorilo naše **nesvjesno** (organsko, individualno, nagonско, osjećajno, intelekt...)... Mene živog drži **Luča**... Ali tu je i **Vijenac**... Ali Vijenac je druga priča... Odužih – o **Vijencu** možda nekom

drugom pirlikom... Sada sam ovdje kod vas, svakog dana se gledamo... Čini mi se Profesore da me nećeš puštati da odmorim... Ali, neka... zato sam tu... Želio bih da Tebi i studentima, mojim đacima, budem češće domaćin u ovom mom holu koji ste mi dali da se odmaram...

Profesore, hvala Ti na Tvojim dobrodošlicama! Hvala i studentima – osjetio sam da su im oči vlažile, da im je srce ubrzano kucalo... Ipak, **to nijesu mehanički ljudi današnjice...** Osjećaju!... Budi im se strast!... **Osjećam da ih ljubav ispunjava prema ovoj kući...** Ali osjećam i Tvoju ljubav i ove kuće prema njima!... Sada se i ja pridružujem toj ljubavi prema njima... **Imaj strpljenja sa njima!...** Još su mladi i misle samo racionalno... Ipak su to djeca tehnike i kapitalizma – mehaničkog uma i utilitarsitičkog razuma... I ja se sjećam sebe prije „Noći skuplje vijeka“... Ali, neki su tu noć skoro doživjeli, neko će doživjeti... **Krenuće oni ka sebi ako ovako nastave, da tragaju za sobom...** Nijesam ni ja lako našao sebe... Nijesi ni Ti Profesore... Vidim da se i Ti još tražiš... I da ti kažem... treneru, kako sebe sa pravom nazivaš, da sve dok tragaš za sobom, sve dok imaš tu dječju radoznalost... živiš, stvaraš, **živiš kao umjetnik!...** **Prenesi to na njih!...** **Pomoći ću Ti u tome!...** **I samo jedan blagi savjet. Budi im saosjećanje i osjećaj zahvalnosti prema onima koji su im pomogli i pomažu da oni postanu ono što jesu i što treba da budu... Zahvalnost je temelj svih vrлина, što i Ti Profesore dobro znaš... Znam ja o Tebi više nego što Ti misliš!...**

Ovo Ti govorim iz svog iskustva! Znaš da sam Simi i Karađorđu i još nekima u znak zahvalnosti posvetio moja djela... Bez obzira što se u međuvremenu desilo, i danas bi ta djela posvetio njima... Ja sam uvijek ja, kako god se moje okruženje mijenja!...

Shvatam, ne ljutim se, Crnogorci su uglavnom nezahvalni.. oni smatraju da sve što dobiju od drugih, od pažnje, poštovanja do životne pomoći – da im to pripada! **Da im pripada – bez uzvraćanja...** Što da radiš?... Naši su!... Zato Profesore ne odustaj, jer sam čitao kod Aristotela, a od svog života učio da se vrline mogu učiti!... Čudiš se da i ja nekoga citiram?... A i Ti često u govoru citiraš neke ljude, profesore, filozofe, čak i sportiste... Opomeni ove mlađane glave da katkada i oni pomenu iz čije glave nešto kažu... I to je vid zahvalnosti o kojoj sam Ti govorio... Mladi su – **još nijesu došli do sebe...** Kad imaš sebe i kad si upoznao sebe, kao ja posle one „Noći“, tada se ne plašiš da pomeneš ljude iz čijeg krila i misli si se ispilio!

Tako je govorio Petar Petrović!

Posle nekoliko čitanja u različitim raspoloženjima, iz duška napiši:

„To mi je poručio Petar Petrović!“

PRAVILA PROJEKTA:

1. Svaka grupa u okviru projekta „Ideje i karakter“ broji najviše 6 članova.
2. Prvi sastanak grupe inicira VD lidera – prvoimenovani student u grupi.
3. Na prvom sastanku grupa bira svog **lidera i temu** na kojoj će raditi u okviru ciklusa „Globalna solidarnost – osjećaj ljudskosti?“, a informaciju o tome neophodno je poslati najkasnije do **četvrtka, 14. marta. 2024. god u 23.59** popunjavanjem Google forme koju je moguće naći na sljedećem [linku](#).

Koordinatorke organizacionog tima UDG na projektu “Ideje i karakter”:

- **Marija Radunović** – marija.radunovic@udg.edu.me
- **Marija Orlandić** – marija.orlandic@udg.edu.me
- **Bojana Mališić** – bojana.malistic@udg.edu.me

Koordinatori i koordinatorke Projekta po fakultetima UDG:

1. FMEFB, PMB, FIST:
 - a. Katarina Šćepanović i Tea Grgurović (FMEFB i PMB, I godina) (e-mail: katarina.scepanovic@udg.edu.me; tea.grgurovic@udg.edu.me)
 - b. Jovana Popović i Semina Kalač (FMEFB i PMB, II godina) (e-mail: jovana.popovic4@udg.edu.me; semina.kalac@udg.edu.me)
 - c. Danilo Bulatović i Anja Bušković (FMEFB i PMB, III godina) (e-mail: danilo.bulatovic@udg.edu.me; anja.buskovic@udg.edu.me)
 - d. Nikola Mićunović (FIST, I) (e-mail: nikola.micunovic@udg.edu.me);
 - e. Dejan Babić i Ivan Jovović (FIST, II godina) (e-mail: dejan.babic@udg.edu.me; ivan.jovovic@udg.edu.me)
 - f. Luka Laković (FIST, III godina) (e-mail: luka.lakovic@udg.edu.me)
2. Politehnika: Bojana Sterniša, Sara Đikanović i Nataša Šćepanović (e-mail: bojana.sternisa@udg.edu.me; sara.djikanovic@udg.edu.me i natalija.scepanovic@udg.edu.me)
3. FPTBHE: Blažimir Četković i Andrijana Džoganović (e-mail: blazimir.cetkovic@udg.edu.me; andrijana.cukovic@udg.edu.me)

4. FKT/Kineske studije/VATEL: Ema Mandić, Ivan Četković i Lana Damjanović (e-mail: ema.mandic@udg.edu.me; ivan.cetkovic@udg.edu.me; лана.дамјановић@удг.еду.ме)
5. Primijenjene nauke:
 - a. I godina: Ana Maksimović, Sara Borančić (e-mail: ana.maksimovic@udg.edu.me; sara.borancic@udg.edu.me)
 - b. II godina: Veselinka Čalasan i Mia Golubović (e-mail: veselinka.calasan@udg.edu.me; mia.golubovic@udg.edu.me)
 - c. III godina: Zoja Ščekić (e-mail: zoja.scekic@udg.edu.me)
6. FSM: Denis Čekić i Nataša Karadžić (e-mail: denis.cekic@udg.edu.me i natasa.karadzic@udg.edu.me)
7. FDM:
 - a. I godina: Olivera Đurišić, Gordana Vojinović i Maja Adžić (olivera.djurisic@udg.edu.me; gordana.vojinovic@udg.edu.me; maja.adzic@udg.edu.me)
 - b. II i III godina: Monika Perković, Božica Konatar i Slađana Gutović (monika.perkovic@udg.edu.me; bozica.konatar@udg.edu.me; sladjana.gutovic@udg.edu.me)
8. FPN: Miljana Rakočević i Bogdan Malavražić (e-mail: miljana.rakocevic@udg.edu.me; bogdan.malavrazic@udg.edu.me)
9. HS: Filip Jovanovski (filip.jovanovski@udg.edu.me)
10. FUK: Todor Mitrović i Vedran Pean (e-mail: todor.mitrovic@udg.edu.me; vedran.pean@udg.edu.me).
11. FF: Milena Nikolić (milena.nikolic2@udg.edu.me).

4. Prvi sastanak grupe mora se održati na Univerzitetu (u bilo kojoj prostoriji UDG koja je otvorena za studente/kinje: studinice, amfiteatri, biblioteka, Studentski klub...). Svi ostali mogu se održavati i van Univerziteta, online, putem društvenih mreža i sl.
5. Sastancima (online i uživo) moraju prisustvovati svi članovi i članice tima! Lider grupe o svakom odsustvu članova/ica obavještava koordinatore.
6. Studenti/kinje koji **neopravdano ne budu učestvovali na projektu „Ideje i karakter“** i u radu grupe, neće moći polagati predmet za koji se vezuje projekat “Ideje i karakter” u ljetnjem semestru studijske 2023/24. godine, osim u II popravnom roku!

7. Kažnjava se i nekulturno i neobuzdano ponašanje tokom rada tima. Za sve studente/kinje koje kao neodgovorne i destruktivne u radu grupe dostavi lider grupe slijedi ista kazna nemogućnosti polaganja predmeta za koji se vezuje Projekat, osim u II popravnom roku!
8. U slučaju 6. i 7. studentima koji su kažnjeni neće važiti eventualno položeni kolokvijumi!
9. Svaka grupa organizuje rad na način za koji se dogovore konsenzusom. To znači- prihvatiti prijedlog većine! Eventualno neslaganje jednog od članova/ica grupe sa prijedlogom ostalih ga ne oslobađa odgovornog rada u grupi, a shodo ideji većine članova/ica u grupi!
10. Bez želje da se ugrožava sloboda i vaša kreativnost, smatramo da bi bilo poželjno da na sastanku imate svesku i olovku i zapisujete svoje ideje i dogovore!
11. Cilj prezentacije je buđenje vaše mašte, a na bazi konkretnih činjenica koje su vezane za određeni događaj, ličnost ili pojavu...
12. Na prvom sastanku bi trebalo da se upoznate i razmijenite prve ideje o temi.
13. Na prvom sastanku je potrebno da svaki član/ica grupe iznese svoje viđenje prezentacije!
14. Na drugom sastanku grupe potrebno je usvojiti scenario i na ostalim sastancima i komunikaciji raditi na realizaciji tog scenarija.
15. Između sastanaka grupe, poželjna je dodatna e-mail komunikacija/komunikacija putem društvenih mreža i upoznavanje članova grupe sa svojim idejama.
16. Provjere rada grupe biće vršene u više navrata i na sljedeći način:

a) Pisanje **2 izvještaja o radu grupe** (dužnost lidera/ke)- poslati najkasnije do:

- I izvještaj: **petak, 22. 3. 2024. god najkasnije do 23:59;**
- II izvještaj: **petak, 5. 4. 2024. god najkasnije do 23:59.**

b) Sastanci/konsultacije koordinatora sa svakom od grupa pojedinačno (**obavezne konsultacije: minimum 2 puta**, uživo i online (Zoom, Microsoft Teams...)): tokom trajanja priprema projekta i u I sedmici pred takmičenje (početak aprila), shodno definisanom rasporedu konsultacija.

Prisustvo svih članova/ica grupe na sastancima/konsultacijama sa koordinatorom/kom je **obavezno**. Na tim sastancima, timovi su u obavezi da prezentuju pred koordinatorom/kom svoje ideje o realizaciji istraživanja.

Na na završnim konsultacijama pred takmičenje – tim je u obavezi da izvrši prezentaciju pred koordinatorom/kom, što će biti **generalna proba za takmičenje**.

Studenti/kinje koji se ne pojave i ne učestvuju na generalnoj probi se automatski diskvalifikuju sa takmičenja, što automatski povlači kaznu: nemogućnost polaganja predmeta za koji se vezuje projekat “Ideje i karakter” u ljetnjem semestru studijske 2023/24. godine, osim u II popravnom roku!

17. Takmičenje prezentacija u biće održano tokom druge polovine aprila 2024. Takmičenje će biti održano uživo shodno sljedećem rasporedu:

- 1) I godina: 20. i 21. aprila 2024. godine;
- 2) II godina: 14. aprila 2024. godine;
- 3) III godina: 13. aprila 2024. godine.

18. Prezentacija scenarija može biti u svim mogućim oblicima (recital, debata, igrana predstava, mjuzikl, video prezentacije, skeč, folklor, slikanje...). Jedino je zabranjeno čitanje teksta sa papira! **Power Point prezentacije su zabranjene!** Takođe, **zabranjuje se svaki oblik video formata, bez usmenog učešća tima.**

Ova vrsta prezentacija (Power Point ili video) se može koristiti jedino kao pomoć u izlaganju. Dakle, zabranjeno je da prezentacija bude u potpunosti izvedena u video formatu ili da bude izvedena u klasičnom formatu prezentacije uz Power Point slajdove.

19. Grupa treba da nastupa kao dobro uigrana ekipa. Vodite računa da je auditorijum veliki i da neminovno postoji trema! Iz dosadašnjeg sprovođenja projekta, bilo je (pogotovo u početku) nemilih scena kada su se pojedine kolege/inice obrukale pred auditorijumom, a neki i za sva vremena! Zato, kvalitetu i organizaciji prezentacije ne prilazite po principu „Lako ćemo!“.

20. Voditi računa o ponašanju, kulturi govora, izgledu... tokom prezentacije. Uvijek imajte u vidu da je auditorijum veliki, da je snimanje/fotografisanje mobilnim telefonima dozvoljeno, što znači da se širi krug ljudi koji će makar preko društvenih mreža biti upoznati sa Vašim ponašanjem i oblačenjem! Ponavljamo, **na prezentacijama morate biti odjeveni pristojno i shodno dres kodu** (npr. koliko god da je moderno – ne možete nositi pocijepane farmerice, osim ako to nije dio prezentacije)!

21. Prezentacija traje **najviše 12 minuta, a najmanje 7 minuta** nakon čega slijede pitanja članova/ica žirija i publike.

22. Kvalitet prezentacije ocjenjuje žiri od najmanje 3 (tri) predstavnika i koji ima vrijeme za postavljanje pitanja. Pitanja se po pravilu adresiraju na određenog člana/icu grupe, jer se na taj način dobija utisak o tome koliko su svi članovi/ice grupe učestvovali u kreiranju prezentacije.
23. U slučaju da se tokom odgovora na pitanje utvrdi da neki od članova/ica grupe nijesu u mogućnosti da obrazlože i odbrane ideju prezentacije (tj. da nijesu radili na pripremi projekta) – grupa koja prezentuje dobija negativnu ocjenu!
24. **Sve grupe koje toga dana prezentuju moraju biti u sali od početka do kraja takmičenja.** To znači – na početak takmičenja moraju doći grupe koje kasnije nastupaju, a isto tako grupe koje završe prezentaciju ranije – moraju ostaniti dok se ne objave rezultati. Rezultati se saopštavaju na kraju takmičenja!
25. Članovi/ice grupa koje prisustvuju prezentaciji su dužni da postave pitanje grupi koja prezentuje. Budući da je vrijeme ograničeno – voditelj/ka takmičenja će prozivati grupu iz koje članovi/ice treba da postave pitanje. Zato, svaka grupa treba da bude spremna.
26. Žiri će prilikom donošenja konačne ocjene, osim na bazi kvaliteta prezentacije i odgovora na pitanja, posebno uzeti u obzir kvalitet postavljenih pitanja od strane članova te grupe tokom takmičenja.
27. Ocjenjivanje je javno i po evrovizijskom principu!
28. Članovi pobjedničke ekipe osvajaju nagradne poene u okviru predmeta za koji se vezuje projekat “Ideje i karakter”. Nagradni poeni za sve fakultete su sljedeći:
- I mjesto: 7 poena;
 - II mjesto: 5 poena;
 - III mjesto: 3 poena.

Projekat "Ideje i karakter"			
1	Fakultet	FMEFB	
	Semestar	Zimski (I, III, V)	Ljetnji (II, IV, VI)
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Makroekonomija I, prof. dr Maja Drakić-Grgur Ekonomija porodičnog biznisa I, prof. dr Milica Vukotić
	II godina	Računovodstvo, mr Milica Daković-Tadić Ekonomija porodičnog biznisa II	Međunarodni marketing, doc. dr Dijana Kovačević Marketing istraživanje II, doc. dr Dijana Kovačević
	III godina	Ekonomске ideje: istorija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Sistemska analiza, prof. dr Veselin Vukotić Ekonomika u kulturi i turizmu, mr Ines Pajović
2	Fakultet	FIST	
	Semestar	Zimski (I, III, V)	Ljetnji (II, IV, VI)
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Makroekonomija I, prof. dr Maja Drakić-Grgur
	II godina	Baze podataka	Međunarodni marketing, doc. dr Dijana Kovačević
	III godina	Upravljanje IT, doc. dr Tomo Popović	Projekat za korisnika, prof. dr Biljana Stamatović
3	Fakultet	POLITEHNIKA	
	Semestar	Zimski (I, III, V)	Ljetnji (II, IV, VI)
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Preduzetništvo i inovacije, mr Marko Nišavić
	II godina	Mehanika materijala, prof. dr Atanas Kočov	Materijali u građevinarstvu i arhitekturi, prof. dr Jefto Terzović
	III godina	Proračun konstruktivnih sistema -1, prof. dr Radojko Obradović	Projektovanje-1, spec. građ Nina Čulafić i mr Marija Junčaj
4	Fakultet	FPTBHE	
	Semestar	Zimski (I, III, V)	Ljetnji (II, IV, VI)
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Preduzetništvo i inovacije, mr Marko Nišavić
	II godina	Osnovi zaštite životne sredine, doc. dr Marija Vugdelić	Termodinamika, dr Krsto Ivanović
	III godina	Unapređenje bezbjednosti hrane u procesu proizvodnje hrane, prof. dr Aleksandra Martinović	Tržište i promet prehrambenih proizvoda - prof. dr Goran Škatarić

5	Fakultet	FSM	
	Semestar	Zimski (I, III, V)	Ljetnji (II, IV, VI)
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Preduzetništvo i inovacije, prof. dr Dragana Radević
	II godina	Antropomotorika, prof. dr Zoran Mašić	Fiziologija sporta, prof. dr Ivan Srejović
	III godina	Marketing u sportu, prof. dr Milijanka Ratković	Psihologija sporta, prof. dr Ljubica Bačanac
6	Fakultet	FDM/Modni dizajn	
	Semestar	Zimski (I, III, V)	Ljetnji (II, IV, VI)
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Teorije i osnove modnog dizajna 2, dr Ana Vasiljević Čelar
	II godina	Modni dizajn 1	Modni dizajn 2, dr Ana Vasiljević Čelar
	III godina	Modni dizajn 3	Preduzetništvo i inovacije, prof. dr Dragana Radević
7	Fakultet	FDM/Grafički dizajn	
	Semestar	Zimski (I, III, V)	Ljetnji (II, IV, VI)
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Tehnike crtanja i slikanja 2, doc. Svetlana Dragojević
	II godina	Grafički dizajn 1, doc. dr Laze Tripkov	Ilustracije 2, doc. Svetlana Dragojević
	III godina	Grafički dizajn 3, Petar Vujović	Preduzetništvo i inovacije, prof. dr Dragana Radević

8	Fakultet	PRIMIJEJENE NAUKE - PSIHOLOGIJA	
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Uvod u socijalnu psihologiju, prof. dr Borislav Đukanović
	II godina	Multivarijantne metode, prof. dr Milica Vukotić	Psihologija ličnosti, prof. dr Žarko Trebješanin
	III godina	Principi testiranja, prof. dr Valentin Bucik	Pedagogija, Tamara Milić
9	Fakultet	PRIMIJEJENE NAUKE - MATEMATIKA	
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Linearna algebra, dr Nela Milošević
	II godina	Baze podataka, prof. dr Biljana Stamatović	Algoritmi i programiranje, prof. dr Biljana Stamatović
	III godina	Kompleksna analiza	Finansijska matematika, doc. dr Nela Milošević
10	Fakultet	PRIMIJEJENE NAUKE - GEODEZIJA	
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Inženjerska matematika I, doc. dr Kruna Ratković, mr Ana Peković
	II godina	Programiranje i algorimi	Geoinformatika II, dr Mirko Petrović
	III godina	Geodetska metrologija	Kartografija, prof. dr Mirko Borisov
11	Fakultet	PRIMIJEJENE NAUKE – ELEKTROTEHNIKA I RAČUNARSTVO	
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić	Programiranje i algoritmi, prof. dr Tomo Popović
	II godina	Baze podataka	Signali i sistemi, doc. dr Marko Simeunović
	III godina	Digitalna obrada signala	Telekomunikacije i računarske mreže, prof. dr Nenad Krajinović
12	Fakultet	FAKULTET PRAVNIH NAUKA	
	I godina	Rimsko privatno pravo	Porodično pravo, doc. dr Igor Vujović, Emil Mujević
	II godina	Krivično pravo I	Ljudska prava, prof. dr Mladen Vukčević/Jovan Jablan
	III godina	Obligaciono pravo II	Finansijsko pravo, prof. dr Milan Dabović/Andrea Mićanović
13	Fakultet	HUMANISTIČKE STUDIJE	
	I godina	Sociologija, dr Branko Bošković	Politički sistem Crne Gore, dr Predrag Zenović

	II godina	Uvod u međunarodne odnose, mr Danica Radifković	Ljudska prava, prof. dr Mladen Vukčević, Jovan Jablan/ Komunikologija, prof. dr Nenad Vujadinović, mr Nikola Vukčević
	III godina	Osnove prava EU, dr Predrag Zenović Teorija kulture, prof. dr Đuro Šušnjić i mr Aleksandra Vuković	Globalizacija, doc. dr Branko Bošković
14	Fakultet	FAKULTET ZA UMJETNOST I KOMUNIKACIJE	
	I godina	Teorija književnosti, prof. dr Milun Lutovac	Vizuelna umjetnost i novi mediji; prof. dr Vlatko Ilić/Vedran Pean
	II godina	Teorija muzike, prof. dr Rade Amanović	Teorija arhitekture I; doc. dr Marija Milinković/mr Borislav Vukićević
	III godina	Teorija kulture, prof. dr Đuro Šušnjić	Istorija savremene umjetnosti; doc. dr Irena Lagator Pejović/Vedran Pean
15	Fakultet	FKT/MHM/KS	
	Semestar	Zimski (I, III, V)	Ljetnji (II, IV, VI)
	I godina	Ekonomija i razvoj, prof. dr Veselin Vukotić; Marketing I - Prof. dr Anđela Jakšić - Stojanović	Književnost i poezija, prof. dr Venko Andonovski Professional Practices I, Zoran Klikovac
	II godina	Ekonomika kulture, prof. dr Milica Vukotić Marketing II - Prof. dr Nenad Vujadinović	Preduzetništvo i inovacije, prof. dr Dragana Radević Professional Practices II, Zoran Klikovac
	III godina	Estetika komunikacije Marketing III - mr Jasna Pejović	Kreativne industrije, prof. dr Nenad Vujadijović, doc. mr Aleksandar Vujovic, mr Mako Nišavić, Milisav popović, Anita Vukčević Human Resources III - dr Sandra Tinaj
16	Fakultet	FILOLOŠKI FAKULTET	
	I godina	Savremeni engleski jezik I	Savremeni engleski jezik II

SREĆNO!

